

Šifra vsak četrtlet in velja za poštno vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 Din, pol leta 16 Din, četrt leta 8 Din. Izven Jugoslavije 64 Din. Naročnina se pošlje na upravnništvo »Slov. Gospodarja« v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — List se dopušča do odpovedi. Naročnina se plačuje v naprej. Tel. interurban 113.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravnništvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Cene inseratov po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprite reklamacije so poštnine proste. Čekovni račun poštne urada Ljubljana 10.603. Telefon interurban 113.

49. številka.

Maribor, dne 9. decembra 1926.

60. letnik.

Ob dvajsetletnici naše izobraževalne organizacije.

(Govor poslanca dr. Hohnjeca na obnem zboru Prosvetne zveze v Mariboru 29. novembra t. l.)

Dvajset let dela leži za nami. Bilo je to plemenito delo, porojeno iz najčistejših in vzvišenih nagibov, vršeno z vzgledno požrtvovalnostjo. Bilo je to plodono delo kakor redko katero drugo. Njegov plod pa je ta: slovenski narod, četudi med najmanjšimi po številu, zavzema v krogu kulturnih narodov Evrope višje in širje mesto kakor drugi narodi, ki razpolagajo z večjim številom članov in z večjimi količinami gnetnih sil.

Dvajset let je primeroma kratka doba, pa velevažna. Ti dve desetletji sta prinesla za Evropo in druge dele sveta večje in važnejše spremembe na političnem, gospodarskem in kulturnem polju, nego so prej prinesla stoletja.

Starodavni cesarski in kraljevski prestoli so se zrušili, kakor da so iz pajčevine. Tisti močje, ki so z njih kakor iz nekake nadzemeljske vzvišenosti komandirali narodom in državam, so morali kakor »Ubežni kralj« v pesmi bežati v tujino. Narodi so strli okove, v katere jih je vkovala državna politika, ki jih je smatrala samo kot predmet in sredstvo za svoje cilje. Dvignili so se, da postanejo nositelji politike in vršilci svoje lastne volje. Nižji in delovni sloji so pred svetom izrazili in uveljavili svojo zahtevo, da nčjejo več biti samo predmet izkoriščevanja v rokah brezsrčno krutega kapitalizma. V Rusiji so šli še dalje ter so z izkoriščevalci vred hoteli porušiti tudi ves narodnogospodarski sestav in red, v čemer pa niso tako uspešni, kakor so želeli.

Tekom zadnjih dvajset let se je politična karta Evrope spremenila. Države so se spremenile in predručile po obsegu in vsebini. Velike so se zmanjšale, male povečale. Narodi, ki so prej stanovali v tuji hiši, so dobili svoj lasten dom — lastno državo. Ti dogodki dokazujejo, kako se države spreminjajo, rastejo, padajo in izginjajo, narodi pa ostajajo. Narod je prvobitnost in prirodnost, država pa je poznejše in drugredno, ona je tvorba, v kateri narod izgradi svojo osebnost. »Država predstavlja«, kakor piše nemški pisatelj Kjellen, »samo plod, zunanji izraz in dovršitev narodnega duha, a ne koren, iz katerega je vznikel narod.« Angleški zgodovinar Green pa pravi: »Država je slučajnost, ona more biti ustvarjena ali razrušena. Narod pa je najrealnejša tvorba, ker naroda ne morete ne ustvariti ne razrušiti.«

Slovenski narod je stvarna in dejstvena tvorba. On je šel skozi razne državne oblike in države ter jih je preživel. Sedaj živi v svoji nacionalni (narodni) državi, v kateri hoče živeti svoje lastno življenje ter razviti svojo samobitnost, katero hoče pokazati v njenih lepih plodovih.

Da je naš narod tako realna (stvarna) tvorba, gre velika zasluga našemu izobraževalnemu delu, ki je vedno skrbno gojilo vse sestavne dele slovenske narodnosti: slo-

vensko zemljo in ljubezen do nje, slovenski jezik in njegovo negovanje, slovensko narodno državo, odnosno državno idejo. To so stvarni deli slovenske narodnosti. Še važnejši pa so njeni osebni deli, ker leži težišče naše narodne ideje na duhovno-kulturnem polju. Vsak narod živi od svoje narodne kulture in prosvete. Čim krepkejša je to duševno narodovo življenje, tem krepkejši je narod. Če to duševno in kulturno življenje propade, propade z njim tudi narod.

Tako je našo narodno idejo pojmoval naš veliki narodni učitelj in voditelj škof Slomšek. V sredi preteklega stoletja je stopil pred naše ljudstvo s klicem:

»Le bistrimo si glave,
ne dremajmo zaspani,
rodovom tujim vsi prodani!«

Za Slomškega je pravi Slovenec tisti, ki ne govori samo slovenski jezik, marveč ki duhovno korenini v narodu, ki se slovenske misli oklepa z duhom in srcem. Slomšku je slovenska narodnost istovetna s slovensko kulturo in prosveto.

Tako je slovensko narodnostno idejo pojmoval rajni naš dr. Krek, ki je pred 20 leti stal ob zibelki naše velike izobraževalne organizacije, Slovenske krščansko-socialne zveze, prednice sedanje Prosvetne zveze. Tako pojmuje mo to idejo mi, ki sledimo Slomšekovim in Krekovim načelom. Tako jo tudi pojmujejo naši vrli kmetski in delavski močje in fantje in vrta slovenska dekleta, ki delujejo širom Slovenije po naših prosvetnih društvih in mladinskih organizacijah.

Za nas je narodna ideja socialno kulturna ideja. Mi smatramo narod kot duhovno-kulturno količino in celoto. Da to bode ter ostane slovenski narod, moramo skrbno gojiti njegovo duhovno bistvo: pravo, religijo (vero), filozofijo (svetovno naziranje), moralo, znanost in umetnost. Za ta visoki cilj je naša ljudska prosvetna organizacija delala dvajset let ter rodila krasne uspehe. Za ta namen bo v bodočnosti nadaljevala ter pomnožila svoje delo.

Ker smo trdno prepričani, da brez vere ni prave ljudske kulture in prosvete, smo svoje izobraževalno delo med narodom utemeljili na trdno podlago katoliške vere. Ustanovitelj naše vere je izjavil: »Jaz sem luč sveta.« To luč, ki nam sije iz naše vere in njenih resnic, smo širili med našim narodom in vsemi njegovimi sloji. Pred poedince in pred sloje in stanove smo stopali z opominom apostolov: »Živite kakor sinovi luči.« To je pravo prosvetljevaje naroda, ki je mogoče samo v naših vrstah. Nobena svobodomiselnost, s katero se ponašajo stranke meščanskega liberalizma, in nobena materialističnost, ki je lastna socialni demokraciji, ni sposobna za tako prosvetno delo.

Naposled je tudi treba poudariti, da naše prosvetno stremljenje ne sme ostati ob mejah naše države. Izven mej naše države živi na stotine sinov in hčera slovenskega naroda, na katere ne smemo pozabiti. Mi bi se ne zavedali svoje narodnosti in dolžnosti, ki jih imamo do nje, ako bi pozabili na svoje brate in sestre v Avstriji in Italiji, ki so v nevarnosti, da izgubijo svojo slovensko narod-

nost. Človek ni in ne sme biti brezbrizen za to, ali mu oboli in odpade eden ali drugi ud njegovega telesa. Ali smemo biti brezbrizni za to, da nam na tisoče udov našega slovenskega narodnega organizma, na tisoče slovenskih naših bratov in sester odpade in umre v narodni smrti? Ali moremo zakrkniti svoja srca, ko ti naši bratje iz tujine dvigajo proti nam svoje pomoč iskajoče oči in roke? Ali ni naša dolžnost, da jim oskrbimo sredstva in možnost, da morejo z nami živeti duhovno življenje slovenskega naroda?

Pred vojno smo imeli svoje narodno-obrambno društvo »Slovensko Stražo«, ki je delalo vzporedno in vzajemno z našo izobraževalno organizacijo. Naši vrli prosvetni delavci so obenem bili najboljši pospeševalci naše narodno-obrambne dejavnosti. Med in po vojni je to gibanje, ki je rodilo velike uspehe, zastalo. Zalostne razmere naših slovenskih bratov v tujini, kojim preti dnevno rastoča nevarnost narodne smrti, pa nam nalagajo neizogibno dolžnost, da obnovimo in pomnožimo svoje narodno-obrambno delo. Pri tem nas ne vodi namen, da bi drugim narodno-obrambnim organizacijam delali konkurenco, še manj, da bi stopili v protivnost proti njim. Naše geslo je: prijateljsko sodelovanje za skupni cilj obrambe ogroženega slovenstva izven mej naše države.

Upam, da moj današnji poziv ne ostane glas vpijočega v puščavi, marveč da najde krepak odmev širom naše domovine, kakor ga je našel na današnjem obnem zboru. Ko dobite od voditeljev naše organizacije povabila in navodila, tedaj boste, kakor se naadam, v svoj delovni program postavili bistveno točko: narodno-obrambno delo za ogroženo slovenstvo v tujini.

Kandidatna lista SLS

ZA OBLASTNO SKUPŠČINO V MARIBORU.

I. Srez Celje:

Kandidati:

1. Krajnc Davorin, kmet, St. Jungert, občina V. Pirešica.
2. Mešič Anton, župan in posestnik, Polzela.
3. Levstik Miloš, učitelj v p., Celje, Miklavžki hrib.
4. Ulanjek Jakob, rudar, Zabukovca, občina Griže.
5. Slomšek Franc, posestnik in obrtnik, Sv. Jurij ob j. ž.
6. Gorič Konrad, kovač, Vransko.

Namestniki:

1. Kronovšek Alojzij, posestnik in obrtnik, Parižlje.
2. Samec Jožef, posestnik v Arčlinu pri Vojniku.
3. Novak Karol, posestnik in župan, Motnik.
4. Lesjak Alojzij, posestnik in župan v Ponorju, Sv. Jurij ob Taboru.
5. Črepinšek Blaž, poštni uslužbenec, Zavodna pri Celju.
6. Rančigaj Anton, posestnik, Gomilsko.

II. Dolnja Lendava.

Kandidati:

1. Baša Ivan, župnik, Bogojina.

Zadnji Mohikanec.

Povest iz leta 1757.

Po J. F. Cooper-ju predelal Al. Benkovič.

26

Zdaj je govornik obstal in se oziral, da vidi, če so njegove besede padle na rodovitna tla. Oči vseh poslušalcev so bile uprte v njegove ustnice, kakor bi slehernega navdajala želja, da popravi krivico, ki se je zgodila njegovemu rodu. S tihim, tožnim glasom je nadaljeval Magva:

»Ako je veliki duh svojim rdečim otrokom dal razne jezike, jih jim je dal zato, da jih razumejo vse živali. Ne-katere je namestil sredi snega med medvede. Drugim je določil bivališče blizu zahajajočega solca na poti proti srečnim gozdom, kjer bomo lovili po naši smrti. Zopet drugim je podaril zemljo okrog velikih sladkih voda, svojim najljubšim otrokom pa je dal pesek ob slani vodi. Ali poznajo moji bratje ime njegovega najljubšega naroda?«

»To so Lenapi!« so kakor na en glas zaklicali poslušalci.

»Da, Lenapi!« je pritrdil Magva in hinavsko klonil z glavo. »Solnce se je dvigalo iz vode, ki je bila slana, in je tonilo v vodi, ki je bila sladka, in nikdar ni zašlo očem svojih otrok. A čemu bi jaz, ki sem Huronec, modremu narodu govoril o njegovi preteklosti? Čemu bi ga spominjal njegove nesreče, njegove nekdane veličine, njegovih junških činov, njegove slave, njegove sreče, izgubljenega bogastva, porazov in končno njegovega propada? Ni li med vami nekdo, ki je videl vse to in ve, da govorim resnico? Govoril sem. Moj jezik molči, kajti srce mi je težko, a moja ušesa so odprta.«

Ko je bil govornik mahoma utihnil, so vsi obrnili pogled v modrega Tamenunda. Odkar je bil ožak sedel, so njegove ustnice ostale zaprte. Sključen je sedel na svojem sedežu. Zdelo se je, kakor bi se niti ne zmenil za to, kar se je godilo okrog njega. Preudarno uglaseni glasovi Magve pa so ga vzdramili, da je zdaj in zdaj dvignil glavo, kakor bi poslušal. Ko pa je Zviti lisjak na glas in s poudarkom izustil ime njegovega naroda, je starec odprl oči in se ozrl na zborovalce z medlim pogledom. Nato je skušal vstati. Podpiran od svojih dveh spremljevalcev se je dvig-

nil dostojanstveno, čeprav se je tresel od slabosti, ter je izpregovoril z votlim glasom, ki pa ga je bilo razločno slišati iz splošnega molka:

»Kdo kliče otroke Lenapov? Kdo govori o stvarih, ki so minile? Ali ne postane iz jajčka črv, iz črva muha, ki mora umreti? Čemu bi Delavarom govoril o lastnini, ki je izgubljena? Rajši zahvalite Manita za to, kar je ostalo.«

»To je govoril prijatelj Tamenunda«, je rekel Magva in stopil bliže k starcu.

»Prijatelj!« je ponovil ožak in mračen oblak mu je legel na čelo. »Ali so Huronci gospodarji sveta? Kaj je Huronca pripeljalo semkaj?«

»Pravica! Njegove ujetnike imajo njegovi bratje v svojih rokah. Prišel je in zahteva nazaj svojo lastnino.«

Tamenund je nagnil uho proti enemu izmed poglavarjev in poslušal kratko pojasnilo. Potem je trudne oči dolgo in zvedavo upiral v Magvo ter rekel nazadnje:

»Pravičnost je zakon velikega Manita. Otroci, dajte jesti tujcu. Huronec, ti pa potem vzemi, kar je tvojega, in pojdi!«

Sodba je bila izrečena. Ožak je zopet omahnil na svoj sedež in zatisnil oči, kakor bi mu bile ljubše slike minolega časa nego sedanost. Nihče izmed Delavarov si ni upal, da bi mrmral zaradi sodbe ali ji ugovarjal. Komaj so bile besede izgovorjene, že je nekaj mladih vojščakov stopilo za Sokola in Heywarda in jima s tako naglo zvezalo roke, da niti misliti nista mogla na upor.

Magva se je zmagovalno ozrl po zborovalcih. Potem pa je uprl oko v Koro, ki si jo je najbolj pozezel izmed ujetnikov. Toda namesto da bi se nje polastil, je stopil k Elizi, jo prijel za roko in mignil Heywardu, naj gre za njim. To pot pa se je Magva zmotil. Koro ni pohitela za sestro, marveč je padla očaku k nogam in proseče glasno zaklicala:

»Pravični, častitljivi Delavar! Tvojo modrost in moč prosimo milosti. Zapri svoje uho lažem zvijačnega Huronca, krvoločne zverine, in čuvaj nas!«

S težavo je starec odprl oči in se še enkrat ozrl po zbranem narodu. Potem se je počasi ozrl na Koro, ki je z rokami, na prsih sklenjenimi, klečala pred njim in zaupno gledala vanj. Polagoma se je izpremenil izraz Tamenundovega obraza. Brez pomoči in skoro brez napora je ostal in rekel z odločnim glasom:

»Kdo si ti?«

»Ženska, ki te prosi varstva, ženska sovražnega angleškega rodu, ako že hočeš tako, ki pa še nikdar nič žaloga ni storila tvojemu narodu ali kakemu drugemu človeku.«

»Kaj hočeš od mene?«

»Daj, da se vrnem k našim ljudem.«

»Bledolčniki so ošaben, lačen rod. Polastili bi se radi vsega sveta. Najmanjši izmed njih misli, da je boljši kot naši najmodrejši. Psi in vrane njih rodu bi lajali in krakali, ako bi vzeli v svoj vlgvam ženo, ki bi ne imela kože bele kot sneg. A naj se ne bahajo preglasno pred velikim Manitom. Z vzhajajočim solncem so prišli v deželo, lahko pa se zgodi, da jo bodo z zahajajočim solncem zopet zapustili.«

Koro je izprevidela, da na ta način ničesar ne doseže, zato je obupno vzkliknila: »Tu je še en ujetnik, ki ga niso pripeljali pred te. Pusti ga govoriti, predno nas izročiš krvoločnemu Huroncu.«

Ne vedoč, kaj bi naredil, je Tamenund gledal po poslušalcih. V tem pa je rekel eden njegovih spremljevalcev:

»To je Kača — rdečkožec v službi Angležev. Pripravljenega imamo za mučenje.«

»Naj pride!« je ukazal ožak. Potem se je zopet sesedel na svoj sedež. Medtem ko je odšlo nekaj vojščakov na njegovo povelje, je nastala med zborovalci taka tišina, da je bilo slišati iz bližnjega gozda, kako je šumelo listje v jutranjem vetru. Slednjič se je množica razgrnila in Unkasa spustila skozi. Vse oči so z občudovanjem sledile gibni, vitki, lepo vzrastli ujetnikovi postavi.

Mladi Mohikanec se je mirno oziral na vse strani. Sovražni izraz v obrazih poglavarjev je sprejel z isto malomarnostjo kot radovednost žensk in otrok. Ko pa je njegov pogled obstal na Tamenundu, je bilo videti, kakor bi bil mladenič pozabil na vse drugo okrog sebe. S tihim korakom se je približal očaku in obstal poleg njega, dokler Tamenunda ni opozoril eden izmed poglavarjev, da ujetnik stoji pred njim.

»V katerem jeziku govori ujetnik z Manitom?« je vprašal ožak, ne da bi odprl oči.

2. Osterc Peter, trgovec, Beltinci.
3. Litrop Stefan, čevljar in posestnik, Turnišče.
4. Matjašec Ivan, posestnik, Dolina.

Namestniki:

1. Horvat Jožef, posestnik, Črenšovci.
2. Trajber Jožef, posestnik, Dobrovniki.
3. Bedernjak Ivan, posestnik, Trnje.
4. Horvat S. Ignac, posestnik, Gornja Bostrica.

III. Gornjigrad.

Kandidati:

1. Blekač Marko, posestnik in župan, Okonina, občina Rečica ob Savi.
2. Štrucelj Franc, posestnik in župan, Mozirje okolica.

Namestniki:

1. Stvarnik Anton mlajši, posestnik v Lubiji.
2. Tesovnik Josip, posestnik v Ljubnem.

IV. Konjice.

Kandidati:

1. Napotnik Matija, posestnikov sin, Tepanje.
2. Bruderman Leopold, trgovec in posestnik v Konjicah.

Namestniki:

1. Dr. Jerovšek Anton, ravnatelj Cirilove tiskarne v Mariboru.
2. Leskovar Anton, posestnik in župan v Oplotnici.

V. Ljutomer.

Kandidati:

1. Rajh Jakob, posestnik, Ljutomer.
2. Neudauer Alojzij, posojilniški tajnik, Gornja Radgona.
3. Hrastelj Franc, urednik, Maribor.

Namestniki:

1. Slavič Anton, posestnik v Bučevcih.
2. Horvat Franc, posestnik v Terbegovcih.
3. Krajnc Franc, posestnik, Mala Nedelja.

VI. Maribor desni breg.

Kandidati:

1. Sagaj Alojzij, dekan, Hoče.
2. Kores Martin, železničar-ključavničar, Maribor.
3. Dr. Schaubach Boštjan, odvetnik v Slov. Bistrici.
4. Hauptman Andrej, župan, Činžat.
5. Bogina Janez, župan, Makole.

Namestniki:

1. Florjančič Jakob, posestnik, Sv. Miklavž.
2. Mlakar Janko, železničar, Studenci pri Mariboru.
3. Kos Ivan, gostilničar in trgovec, Slov. Bistrica.
4. Potočnik Matej, posestnik, Radvanje.
5. Prešern Simon, župan, Poljčane.

VII. Maribor levi breg.

Kandidati:

1. Supanič Alojzij, veleposestnik, Jarenina.
2. Dr. Leskovar Josip, župan mesta Maribor.
3. Dr. Veble Andrej, odvetnik v Mariboru.
4. Pirnat Franc, višji živinozdravnik v Mariboru.
5. Poljanec Ljudevit, župan, Cogetinci pri Sv. Antonu v Slov. goricah.

Namestniki:

1. Šerbinek Ivan, posestnik, Vrtiče pri Svečini.
2. Krajnc Josip, posestnik in gostilničar, Sv. Jurij v Sl. g.
3. Roškar Anton, posestnik, Zgornje Hlapje, Sv. Jakob v Slov. gor.
4. Urbas Ivan, župan, Slemen pri Selnici ob Dravi.
5. Gomilšek Franc, župnik, Sv. Benedikt v Slov. goricah.

»V jeziku svojih očetov, Delavarov«, je odgovoril Unkas.

Na te nepričakovane besede je nastalo med množico tiho, preteče mrmranje. Tudi Tamenund je obstrmel. Potegnil si je z roko preko oči, kakor bi jih hotel ubraniti pogleda, ki se mu je zdel sramoten. Nato pa je ponovil:

»Delavar? Dolgo je moje življenje. Videl sem, kako so bili Lenapi ločeni od svojih posvetovalnih ognjev in kakor čreda preplašenih jelenov pregnani v gore k Irokezom. Videl sem, kako so sekire tujega naroda sekale drevesa, ki so krasila naše doline. Videl sem, kako so živali, ki so prej tekale po gorah, živele v vigvamih med ljudmi. A nikdar nisem videl Delavara, ki bi bil tako zavržen, da bi se kakor kača priplazil v tabor svojega rodu.«

»Lažnjive ptice so odprle svoje kljune«, je odgovoril Unkas z mehkim, zvonečim glasom, »in Tamenund je poslušal njih petje.«

Starec se je zdrnil in nagnil glavo, kakor bi hotel ujeti bežne glasove daljne pesmi.

»Ali sanja Tamenund?« je vzkliknil. »Čegav je glas, ki mu udarja na uho? Ali so se zime umaknile nazaj, ali naj zopet poletje napoči otrokom Lenapov?«

Slovesna, spoštovanja polna tišina je nastala na te temne besede delavarskega preroka. Njegov rod je veroval, da je skrivnostno zvezan z Velikim duhom, in je potrpežljivo čakal. Ko pa je molk trajal le predolgo, se je eden izmed starih poglavarjev predrznil, da ga je ogovoril:

»Lažnjivi Delavar trepetaje čaka besed Tamenunda«, je rekel. »Pes je, ki laja, ako mu Angleži pokažejo sled.«

»A vi«, je odgovoril Unkas in se kljubovalno ozrl po zborovalcih, »vi ste psi, ki cvilijo, ako vam Francoz vrže drob svoje divjačine.«

Najmanj dvajset vojščakov je izdrlo nože na ta posmehljivi očitek. Eden izmed glavarjev pa jih je s strogo besedo zadržal in napravil mir. Obenem pa je Tamenund dal znamenje, da hoče govoriti.

»Delavar«, je rekel, »ti nisi vreden svojega imena. Moj narod že mnogo zim ni videl jasnega solca. Vojščak, ki zapusti svoj rod, ker solnce sreče stoji za oblaki, postane dvakrat izdajalec. Zakon Manita je pravičen in ostane tak, dokler bodo reke tekale in gore stale, dokler bo listje na drevju brstelo, se sušilo in odpadalo. Izročam vam va-

VIII. Murska Sobota.

Kandidati:

1. Faflik Franc, župnik, Kančovci.
2. Horvat Geza, upravitelj, Krajna.
3. Kerec Franc, posestnik, Prosečka vas.
4. Bačič Franc, posestnik in župan, Gornja Lendava.
4. Vogrinčič Anton, posestnik, Cankova.

Namestniki:

1. Domjan Alojz, posestnik, Sodišinci.
2. Forjan Andrej, posestnik, Rakičan.
3. Kihar Jožef, posestnik, Gradišče.
4. Kornhauser Alojz, posestnik, Sv. Jurij v Prekmurju.
5. Panker Ivan, posestnik, Pečarovi.

IX. Dravograd.

Kandidati:

1. Kugovnik Jurij, kovač, Prevalje.
2. Stabej Jože, višji oficial, Maribor.
3. Držečnik Luka, posestnik in župan, Orlica, Ribnica na Pohorju.

Namestniki:

1. Vaukan Franc, posestnik in gostilničar, Farna vas pri Prevaljah.
2. Rebernik Rudolf, gostilničar, Brezno.
3. Stana Ivan, posestnik, Libeliče.

X. Ptuj.

Kandidati:

1. Veršič Ivan, posestnik in župan, Sv. Marko pri Ptuj.
2. Janžekovič Alojz, posestnik, Sv. Lenart pri V. Nedelji.
3. Rozman Peter, viničar, Hermanci pri Sv. Miklavžu.
4. Dr. Kovačec Janko, bančni ravnatelj, Maribor.
5. Kröpl Lovro, posestnik v Staršah pri št. Janžu na Dravskem polju.
6. Čuš Ivan, posestnik v Hlaponcih pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah.
7. Napast Martin, posestnik, Sv. Lovrenc na Dravskem p.

Namestniki:

1. Kočevar Ivan, posestnik, Obrež pri Središču.
2. Kramberger Alojz, posestnik in mlinar, Skorba pri Hajdini.
3. Mlakar Jože, posestnik in krojač, Lancova ves pri št. Vidu pri Ptuj.
4. Felician Jakob, posestnik, Vurberg.
5. Prelog Franc, posestnik v Zagorjčih pri Moškanjcih.
6. Pintarič Franc, posestnik, Hajdina.
7. Brenčič Mihael, posestnik in gostilničar, Ptuj.

XI. Slovenjgradec.

Kandidati:

1. Pušenjak Vlado, narodni poslanec, Maribor.
2. Guzej Ivan, posestnik in župan, št. Janž pri Dravogradu.
3. Blatnik Simon, posestnik in trgovec, Stara vas pri Velenju.

Namestniki:

1. Ovčar Tomaž, orožniški podporočnik v pokoju, Slov. Gradec.
2. Zajc Zdravko, rudar, Spodnji Šalek pri Velenju.
3. Škruba Miha, posestnik, Topolšica pri Šoštanju.

XII. Šmarje pri Jelšah.

Kandidati:

1. Turk Ivan, posestnik, Šmarje pri Jelšah.
2. Dr. Ogrizek Anton, odvetnik v Celju.
3. Kranjc Marko, tajnik SLS v Mariboru.
4. Tovornik Jože, posestnik in župan, Sv. Vid na Planini.
5. Jazbec Karl, posestnik, Sv. Peter pod Sv. gorami.

šega nevrednega brata, Delavari. Storite z njim, kakor zaslužili!

Ko je Tamenund izgovoril zadnjo besedo obsodbe, se je iz množice dvignilo grozno vpitje na maščevanje. Eden izmed poglavarjev je z gromkim glasom zakričal med besne ljudstvo, da je ujetnik obsojen, naj umre v ognju. Takoj nato so pričeli s pripravami za usmritev. Heyward se je obupno boril s tistimi, ki so ga držali, Sokol je v skrbeh gledal okrog sebe, Kora pa se je še enkrat očaku vrgla k nogam in ga prosila usmiljenja.

Samo Unkas je ostal miren. S ponosnim pogledom je sprejel krvnike, ki so se mu približali. Eden izmed njih mu je siloma strgal s telesa lovsko obleko ter ga hotel vleči k pripravljenemu kolu. Ta hip pa je divjak obstrmel. Izbulji je oči in nemo strmel v Unkasa. Počasi je dvignil roko in s prstom pokazal na njegove prsi. Vse se je gnetlo k njima, vseh oči so bile uprte v podobo male želve, ki je bila z višnjelo barvo tetovirana na prsih ujetnikovih.

Unkas je zmagovalno smehljaje se gledal okrog sebe. Potem pa je z dostojanstveno kretnjo tolpo odvrnil od sebe, stopil ponosno naprej in rekel z razločnim, prijetnim glasom:

»Možje Lenapi! Moj rod nosi zemljo! Jaz nosim vaš slabotni rod! S temi besedami je ponosno pokazal znamenje na svojih prsih. »Nihče izmed Delavarov ne more zažgati ognja, da bi sežgal potomca svojih očetov — moja kri bi pogasila vaše plamene. Iz mojega rodu izhajajo vsi drugi!«

»Kdo si ti?« je vprašal Tamenund in se razburjen dvignil.

»Jaz sem Unkas, sin Čingagoka«, je ponižno odgovoril ujetnik, se obrnil od množice in spoštljivo nagnil glavo pred sivolasim poglavarjem. »Jaz sem iz rodu Velike želve.«

»Tamenundova ura se bliža!« je glasno izpregovoril oče. »Dan se je naposled približal noči. Zahvaljujem se Manitu, da je poslal njega, ki bo zasedel moj prostor ob posvetovalnem ognju. Zopet se je našel Unkas, sin Unkasa! Naj se oči umirajočega orla še enkrat ozro v izhajajoče solnce!«

Z lahnim, trdnim korakom je stopil mladenič naprej ter se pokazal razburjeni, strmeči množici. Stare oči Ta-

Namestniki:

1. Roškar Janez, župan, Rajnkovec pri Rogaški Slatini.
2. Počivalšek Ivan, posestnik, Sopote pri Podčetrtku.
3. Teržan Anton, trgovec in gostilničar, Dobje pri Planini.
4. Metličar Valentin, župan, Sv. Vid pri Grobelnem.
5. Stoklas Jože, župan, Šmarje pri Jelšah.

ZA OBLASTNO SKUPŠČINO V LJUBLJANI:

I. Brežice.

1. Podvinski Franc, posestnik, Blatno, Globoko pri Brež.
2. Tratnik Jožef, župnik, Rajhenburg ob Savi.
3. Dr. Jesenko Rok, odvetnik v Sevnici ob Savi.

Namestniki:

1. Urek Ivan, posestnik, Globoko 19 pri Brežicah.
2. Škerbec Anton, posestnik, Videm ob Savi.
3. Kozino Martin, posestnik, Prešnaloka pri Sevnici ob S.

II. Laško.

Kandidati:

1. Zmave Jože, kaplan v Trbovljah.
2. Deželak Matevž, posestnik, Lože pri Rimskih toplicah.
3. Križnik Filip, rudar, Loke pri Trbovljah.

Namestniki:

1. Terseglav Franc, urednik v Ljubljani.
2. Hrastnik Miha, posestnik, Brstnik pri Laškem.
3. Arnshek Janko, krojaški mojster, Hrastnik.

Izvršilni odbor SLS v Mariboru.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Priprave na oblastne volitve. Vse stranke so začele pripravljati se na oblastne volitve. Kajti te volitve, ki so v načrtu bolj gospodarskega značaja, so vendarle prav velikega političnega pomena. Stranke zopet štejejo svoje vrste in bodo po teh imele vpliv tudi pri državni politiki.

Narodna skupščina odgojena. Naša narodna skupščina, kjer sedaj odločuje nedelavna in neplodna slučajna večina, ne bo zborovala do dne 28. januarja 1927. Pravi jo, da morajo narodni poslanci domov zaradi volitev v oblastne skupščine. V resnici pa je to le preteza, da se skrije nedelavnost vlade, ki nima za zborovanja ničesar pripravljenega. Prav pa jim pride to tudi v ta namen, da se vse razprave o raznih nepoštenjih z državnim denarjem, ali kakor pravimo: o korupciji, odgodijo. Znati je treba.

Korupcija, ki so jo uganjali mnogi sicer »državotvorniki« ljudje, za enkrat še ne bo obsojena, kakor bi to zaslužila. Vse bo proti njej pa je pokazal, da se je tej kači vsaj deloma stopilo na glavo. A Radič tega ni storil, ker je zdaj on sam tudi obdolžen velikih korupcij in bode še obširna razprava o tem. Na svojih shodih Radič o tem ne bo poročal.

Posvetovanja pri kralju. Da bi bilo mogoče priti do bolj zdravih političnih razmer v naši državi, je kralj pretekli teden poklical k sebi voditelje posameznih strank. Tako je bil pri kralju Pašič, za njim dr. Davidovič, nato dr. Korošec, pozneje Radič in pridejo še drugi. Posvetovanja imajo namen najti izhod iz sedanjih težkih razmer in obvarovati deželo in ljudstvo gmočnega propadanja.

V radikalni stranki se razmere urejujejo. Pašič, ki je obsodil vsako korupcijo, tudi če jo je izvršil njegov sin edinec, je zopet pridobil na vplivu. Pobotal se je tudi z enim najpoštenjših Srbov politikov Nastas Petrovičem, ki je bil vedno in je še naš zvesti prijatelj. Žrtvovati bode pa moral Pašič svoje najožje dosedanje zaveznike.

Pašič in Radič sta si zopet v laseh. Ta dva človeka, ki se včasih hvalita do nebes, poljubljata javno na cesti, še

menundove so z dopadenjem počivale na plemeniti postavi in lepem obrazu njega, ki ga je spominjal srečnejših časov.

»Ali je Tamenund še otrok?« je rekel s povzdignjenim glasom. »Ali sem samo sanjal, da je tolikokrat padel sneg, da se je moj narod razkropil kakor pesek v puščavi, da so Angleži, ki jih je več kakor listja na drevju, preplavili mojo deželo? Tamenundova roka bi več ne strašila jelena, njegova roka se je posušila kakor veje mrtvega hrasta, polž bi ga prehitel v teku. Vendar stoji pred njim Unkas kot takrat, ko sva šla skupaj v boj proti blodoličnikom. Povejte mi, Delavari! Ali Tamenund spi že sto zim?«

Upehan je omahnil starec na svoj sedež. Vse naokoli je molčalo polno spoštovanja.

Zdaj pa so Unkasove oči opazile Sokola. Hitro je skočil naprej in se preril do prijatelja. Hipoma mu je prerazal vezi in ukazal ljudstvu, naj se umakne. Molče so se razmaknili, Unkas pa je lovca prijel za roko in ga peljal pred očka.

»Oče«, je rekel. »Poglej tega blodoličnika. Pravičen mož je in prijatelj Delavarov.«

»Ali je vojščak?«

»Eden izmed najpogumnejših in Angležem dobro znan. Mingi se ga boje kot svojega najhujšega sovražnika.«

»Kakšno ime si je pridobil s svojim delom?«

»Mi ga imenujemo Sokola, kajti njegovo oko se nikdar ne zmoti. Mingi pa ga imenujejo Dolgo puško, ker je za njih vojščake gotova smrt.«

»Dolga puška!« je vzkliknil Tamenund in srpo pogledal lovca. »Ni prav, da mu moj sin pravi prijatelj.«

»Prijatelja ga imenujem zato, ker se mi je takega tudi izkazalo, je mirno in odločno odgovoril mladenič. »Ako je Unkas ljub Delavaram, jim mora biti tudi Sokol.«

»Bledoličnik je moril moje mlade vojščake. Njegovo ime je veliko, ker so njegove krogle ubijale Lenape.«

Lovca pa se je jezno vzravnal. Tega očitka ni mogel mirno prenesti.

»Ako je kak lažniv Mingo to šepnil Delavaru v uho«, je kričnil, »potem to kaže, da je krakajoča pitala! Da sem pobijal Minga, tega ne tajim, zlagano pa je, da sem kedaj vedoma kaj hudega storil Delavaru. Prijatelj sem njim in vsemu, kar je last njih naroda!«